

Almanya mukimi şirket ile Türkiye mukimi şirketin ortaklığından oluşan adi ortaklığın yıllar sari inşaat işinden yapılan tevkifatın iadesi hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KURUMLAR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.34.16.01-125[03/2014/274]-148134
Tarih	15.02.2019

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü

Sayı : 62030549-125[03/2014/274]-148134

15.02.2019

Konu : Almanya mukimi şirket ile Türkiye mukimi şirketin ortaklığından oluşan adi ortaklığın yıllar sari inşaat işinden yapılan tevkifatın iadesi.

İlgi : 24/01/2017 tarih ve 92751 sayılı özelge talep formunuz.

İlgide kayıtlı özelge talep formunda;

- ... vergi kimlik numarasıyla kurumlar vergisi mükellefiyeti tesis ettiren ... İş Ortaklığınız ile ... arasında içme suyu rehabilitasyon projesi kapsamında ... sistemi ve işletme binasının sağlanması, montajı ve inşaatı işlerinin yapımına ilişkin sözleşme imzalandığı,

- İşin yıllara sari inşaat ve onarım faaliyeti kapsamında olduğu, ihale konusu işlere ilişkin tüm taahhütlerin iş ortaklığınız tarafından yerine getirildiği ve ... tarafından 08/07/2015 tarihinde geçici kabul tutanağının onaylandığı,

- ... tarafından iş ortaklığınıza yapılan avans ve hakediş ödemeleri üzerinden tevkifat yapıldığı ve muhtasar beyannamelerde ilgili tevkifat tutarının iş ortaklığınız adına beyan edildiği,

- Ancak, iş ortaklığınıza ait ödemeler üzerinden ... tarafından yapılan kesinti tutarları hakkında yazılı talepte bulunulmasına rağmen yanıt alınamadığı ve iş ortaklığınızın ihale konusu işle ilgili faaliyetinin zararlarla sonuçlandığı

belirtilmiş olup, Türkiye'de mükellefiyeti olmayan ve iş ortaklığının ortaklarından olan Almanya mukimi ... unvanlı şirketin iş ortaklığı zararının kendi hissesine düşen kısmının ne şekilde beyan edileceği, iş ortaklığının ödemeleri üzerinden yapılan kesintinin iş ortaklığının kurumlar vergisi mükellefi ortağı ... ve Türkiye'de mükellefiyeti olmayan ... tarafından ne şekilde iade alınacağı, ... tarafından ortaklık adına yapılan kesinti tutarlarının ne şekilde öğrenilebileceği hususlarında Başkanlığımız görüşü talep edilmiştir.

Kurumlar Vergisi Kanununun 2 nci maddesinin yedinci fıkrasında iş ortaklıkları, aynı maddenin diğer fıkralarında yazılı kurumların kendi aralarında veya şahıs ortaklıkları ya da gerçek kişilerle, belli bir işin birlikte yapılmasını ortaklaşa yüklenmek ve kazancını paylaşmak amacıyla kurdukları ortaklıklardan bu şekilde mükellefiyet tesis edilmesini talep edenler şeklinde tanımlanmıştır.

Konuyla ilgili açıklamaların yer aldığı 1 seri no.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinin "2.5.3. İşin bitiminde ortaya çıkan zararların durumu" başlıklı bölümünde;

"...

Adi ortaklıklar, kurumlar vergisi mükellefi olmamalarına rağmen katma değer vergisi mükellefi olmaları nedeniyle ayrı defter tutabilmektedirler. Ortaklar ise dönem sonlarında ortaya çıkan kâr veya zararı, ortaklıktaki hisseleri oranında paylaşarak kendi hesaplarına dahil etmektedirler.

İş ortaklıkları ise Kurumlar Vergisi Kanununda ayrı bir kurum olarak değerlendirilmekte ve kurumlar vergisi mükellefi olarak sayılmaktadırlar. İş ortaklıklarının faaliyetinden doğan kazanç, kurumlar vergisine tabi tutulmakta ve vergi sonrası kazanç ortakların hisselerine göre ortaklara dağıtılmaktadır.

Kurumlar vergisi mükelleflerinin zararlarının, bu mükelleflerin ortaklarınca indirilebilmesi mümkün olmayıp aynı durum kurumlar vergisi mükellefi iş ortaklıklarının zararları için de geçerlidir."

açıklamaları yer almıştır.

Buna göre, iş ortaklığınızın kurumlar vergisi mükellefi ortağı olan şirketin, iş ortaklığının zararını kurumlar vergisi matrahından indirebilmesi mümkün değildir. Öte yandan, iş ortaklığınızın zararından Türkiye'de

başkaca bir faaliyeti bulunmayan yabancı ülke mukimi ortağınızın payına isabet eden kısmının ne şekilde dikkate alınacağı konusunda mukimi olduğu ülkenin makamlarından bilgi alması gerekmektedir.

Diğer yandan, Kurumlar Vergisi Kanununun 34 üncü maddesinin birinci fıkrasında, beyannamede gösterilen kazançlardan, Kanunun 15 inci maddesinin birinci fıkrasına ve 30 uncu maddesinin birinci ve ikinci fıkralarına göre kaynağında kesilmiş olan vergilerin, beyanname üzerinden hesaplanan kurumlar vergisinden mahsup edileceği, aynı maddenin beşinci fıkrasında, mahsup edilecek vergilerin beyanname üzerinden hesaplanan kurumlar vergisinden fazla olduğu takdirde, bu durumun vergi dairesince mükellefe yazı ile bildirileceği, aradaki farkın mükellefin söz konusu yazıyı tebellüğ tarihinden itibaren bir yıl içinde başvurusu halinde kendilerine red ve iade edileceği belirtilmiştir.

Konuya ilişkin olarak yayımlanan 252 seri no.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinin “1.3.1 Mahsup Yoluyla İade” başlıklı bölümünde; “Tevkif yoluyla kesilen vergilerin yıllık beyannamedeki mahsuplar sonunda kalan kısmının diğer vergi borçlarına mahsup talebi tutarına bakılmaksızın, inceleme raporu ve teminat aranılmadan yerine getirilir.

...

Mükellefler dilerlerse ortağı bulundukları adi ortaklık veya kollektif şirketlerin müteselsilen sorumlu oldukları vergi borçlarına da mahsuben iade talebinde bulunabilirler. Bu taleplerin yerine getirilebilmesi için iade alacaklısı mükellefin vergi borcunun bulunmaması ve mahsup dilekçesinde adi ortaklık ve kollektif şirketin hangi dönem borçları için mahsup talep edildiğinin belirtilmesi gerekir.”

açıklamalarına yer verilmiştir.

Aynı Tebliğin “1.3.2. Nakden iade” başlıklı bölümünde ise; 10 bin liraya kadar olan nakden iade taleplerinin teminatsız ve inceleme raporu beklenmeksizin yerine getirileceği, 10 bin lirayı aşan kısmının ise Vergi Usul Kanununa göre vergi incelemesi yetkisi bulunanlarca yapılacak inceleme sonucunda düzenlenecek vergi inceleme raporuna göre iade edileceği, teminat gösterilmesi halinde inceleme sonucu beklenmeksizin yerine getirileceği belirtilmiştir. Ayrıca, nakden iade edilebilir aşamaya gelen alacağın üçüncü şahısların vergi borçlarına mahsubunun talep edilebileceği; bu mahsup işlemine ilişkin verilecek dilekçede, lehine mahsup talebinde bulunan kişinin adı-soyadı, unvanı, vergi kimlik numarası, bağlı olduğu vergi dairesi ile borcun türü, miktarı ve döneminin bildirileceği açıklanmıştır.

Buna göre, kurumlar vergisi mükellefi olan iş ortaklığınıza ait tevkif yoluyla ödenen vergilerin iş ortaklığınızın kurumlar vergisi beyannamesinde hesaplanan kurumlar vergisinden mahsubu sonunda kalan iade alacağının, talebinizin bulunması halinde Ortaklığınızın muaccel hale gelmiş başka vergi borçlarına mahsup edilmesi mümkün bulunmaktadır.

Söz konusu iade alacağının nakden iade edilebilmesi, bu alacağın nakden iade edilebilir aşamaya gelmiş olması halinde ve yukarıda belirtilen şartlarla mümkün bulunmaktadır.

Ortaklık adına yapılan kesinti tutarları ise, tevkifatı yapan kurumun muhtasar beyannamesinin verildiği vergi dairesinden öğrenilebilecektir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026